

UZASADNIENIE

W pozwie z dnia 7 listopada 2014r. powodowie J. M. (1), M. M. (1) domagali się zasądzenia od pozwanego (...) SA z siedzibą w W. kwot po 80.000zł tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za krzywdę doznaną w związku z naruszeniem więzi rodzinnej z synem I. M., z ustawowymi odsetkami od dnia 12 lipca 2014r.

Powódki E. M. (1), A. K. (1), B. M. (1) domagały się zasądzenia od pozwanego (...) SA z siedzibą w W. kwot po 40.000zł tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za krzywdę doznaną w związku z naruszeniem więzi rodzinnej z bratem I. M., z ustawowymi odsetkami od dnia 12 lipca 2014r.

Każdy z powodów wniósł o zasądzenie na swoją rzecz od pozwanego kosztów procesu./pозew k.2-16/

W odpowiedzi na pozew pozwany wniósł o oddalenie powództwa z zasądzeniem kosztów procesu./odpowiedź na pozew k.149-150/

W toku procesu pozwany zaspokoił w części żądania powodów poprzez zapłatę na J. M. (1), M. M. (1) kwot po 20.000zł i na rzecz pozostałych powodów kwot po 8.000zł. Wypłata nastąpiła w dniu 8 lipca 2015r. Co do zaspokojonych kwot powodowie cofnęli powództwa za zrzeczeniem się roszczeń.

Jednocześnie wnieśli o zasądzenie kwot należnych odsetek od w/w kwot z odsetkami od daty pisma wszczynającego w tym zakresie proces./pisma k.220-223,235-238/

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

I. M. syn powodów - M. i J. M. (1) w dniu 15 kwietnia 1998 r. jadąc prawidłowo samochodem marki T. nr rejestracyjny (...) ul. (...) w O. w kierunku centrum miasta uległ w wypadkowi drogowemu spowodowanemu przez R. B. właściciela samochodu osobowego marki C. (...) nr rejestracyjny (...), który jadąc ul. (...) w kierunku ul. (...) nie zastosował się do znaku STOP i wjechał na skrzyżowanie wprost pod nadjeżdżający samochód syna powodów. W wyniku odniesionych obrażeń I. M. zmarł w dniu 16 kwietnia 1998 r. w szpitalu w K./okoliczności bezsporne/

I. M. w chwili śmierci miał 23 lata, prowadził z rodzicami oraz rodzeństwem: siostrami A. B., E. i bratem M. wspólnie gospodarstwo domowe w W.. W 1993 roku ukończył (...) Szkołę (...)dową zdobywając zawód stolarza, a w 1996 roku ukończył technikum w Zespole Szkół (...)wodowych Nr(...) w O. i uzyskał tytuł technologa drewna o specjalności meblarstwo. W tym samym roku podjął naukę na studiach zaocznych na kierunku Budownictwo na Wydziale Architektury i Inżynierii Środowiska Politechniki (...) w P.. W dniu 20 października 1997 r. rozpoczął działalność gospodarczą w zakresie usług stolarskich pod nazwą Usługowy Zakład (...) z siedzibą w W.. Stolarsnia została urządzona w zaadoptowanych pomieszczeniach gospodarczych w gospodarstwie rodziców powódki. W przyszłości zamierzał rozbudować warsztat stolarski i budować dom. Po jego śmierci zakład stolarski został zamknięty./uzasadnienie wyroku w sprawie sygn.aktIC 244/08 Sądu Rejonowego w Ostrowie Wielkopolskim k.216-218/

Zmarły był lubiany przez sąsiadów, znajomych rodziny. Wspierał zarówno rodziców jak i rodzeństwo. Po jego śmierci członkowie załamali się, nie potrafili wrócić do normalnego życia. I. miał zamiar prowadzić i rozbudowywać zakład stolarski znajdujący się na posesji rodziców. Zamierzał pozostać w rodzinnej miejscowości. /zeznania św. M. B. k248v, zeznania św.W. J. k.249/

Obecnie od śmierci I. M. minęło 18 lat.

Sprawca wypadku R. B. posiadał ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej z pozwanym (...) S.A. i w związku z tym powodowie J. i M. M. (1) wystąpili do pozwanego o zapłatę odszkodowania jednorazowego odszkodowania w związku z pogorszeniem sytuacji materialnej rodziny. Pozwany wypłacił powodom po 15.000zł. Następnie kwoty te zostały

podwyższone o kolejne 15.000zł wyrokiem z dnia 19 stycznia 2010r. Sądu Rejonowego w Ostrowie Wielkopolskim./
wyrok k.212 akt w sprawie sygn.aktIC 244/08 Sądu Rejonowego w Ostrowie Wielkopolskim/

J. i M. M. (1) obecnie są emerytami, choć po śmierci syna wrócili do pracy. Oprócz zmarłego syna powodowie jeszcze czwórkę dzieci, trzy występujące w sprawie powódki i syna, który jest prawnikiem i mieszka w P.. Wszystkie dzieci na dzień dzisiejszy są samodzielne, złożyły rodziny poza córką E., która wkrótce wychodzi za mąż. Powodowie do dnia dzisiejszego przeżywają utratę syna i brata. Każde rodzinne spotkanie łączy się ze wspomnieniami o nim. Często rodzina odwiedza grób zmarłego. /zeznania powoda J. M. k.249v w zw. z k.213v-214, zeznania powódki M. M. k.249v w zw. z k.214-214v/

A. K. (1) mieszka obok rodziców ma z nimi codzienny kontakt, ma dzieci, wyszła za mąż. Nadal odczuwa żalobę, jednak jest ona mniejsza niż bezpośrednio po śmierci brata. Wtedy zrezygnowała z życia towarzyskiego, cierpiała po jego stracie./zeznania powódki A. K. k.249v w zw. z k.214v-215/

B. M. (1) była w szkole podstawowej kiedy zdarzył się wypadek. Wyszła za mąż w wieku 25 lat. Od 2011r. mieszka w Norwegii. Ma czworo dzieci. Nie pracuje zajmuje się nimi. Ma dobry kontakt z rodziną, przyjeżdża do Polski, rodzina odwiedza ją także w miejscu zamieszkania. Ma kontakt telefoniczny i poprzez Skypa z rodzeństwem i rodzicami. Kochała brata, był dla niej wsparciem. Nadal odczuwa ból po stracie brata./zeznania powódki B. M. k.250 w zw. z k.215-215v/

E. M. (1) miała 7 lat w dacie wypadku. Była żyta z bratem, często przychodziła do niego do warsztatu, który był na podwórku domu. Brat opiekował się nią kiedy rodziców nie było w domu. Od 2009r. mieszka w P., skończyła tam studia i podjęła pracę. W czerwcu bieżącego roku wychodzi za mąż. Powódka nie radziła sobie z traumą po śmierci brata. Przeżywała bardzo niepowodzenia na studiach. Nie układało się jej także życie osobiste. Na początku 2015r. rozstała się z partnerem. Około 2013r. podjęła leczenie psychiatryczne. Już trzy miesiące po rozstaniu z poprzednim partnerem, związała się z kolejnym za którego teraz wychodzi za mąż. Nadal tęskni za bratem, nie może pogodzić się ze stratą./zeznania powódki E. M. k.250 w zw. z k.215v-216/

Dokonując ustaleń faktycznych, Sąd oparł się na powołanych dowodach z dokumentów oraz zeznaniach powodów. Powyższy stan faktyczny nie był sporny między stronami.

Zgłoszony przez powodów wniosek dowodowy o dopuszczenie dowodu z opinii biegłych psychologa należało ocenić przez pryzmat art. 227 k.p.c. W sprawie istotne jest, że powodowie dochodzą zadośćuczynienia za śmierć osoby najbliższej na podstawie art. 24 § 1 k.c. w zw. z art. 448 k.c., nie zaś art. 446 § 4 k.c. Biorąc pod uwagę, że w aktualnym orzecznictwie za dobro osobiste uznaje się również więzi rodzinne łączące członków rodziny, o czym szerzej w dalszej części uzasadnienia, przesłanki warunkujące możliwość dochodzenia roszczeń na podstawie przepisów o ochronie dóbr osobistych oraz zadośćuczynienia za doznaną krzywdę w razie śmierci osoby najbliższej (art. 446 § 4 k.c.) są odmienne. W rozpatrywanej sprawie dla ustalenia zasadności i wysokości dochodzonego roszczenia przy ochronie dóbr osobistych, nie mówi się o krzywdzie w postaci ujemnych następstw wypadku w psychice osób najbliższych zmarłego i uszczerbku z tym związanym, ale o krzywdzie z racji zerwania więzów rodzinnych i rozmiarze naruszenia dobra osobistego, jakim jest prawo do życia rodzinnego i utrzymywania więzi rodzinnych.

Nadto, podkreślić należy, że stosownie do treści art. 278 k.p.c. sąd może dopuścić dowód z opinii biegłego, jeżeli rozpoznanie sprawy wymaga wiadomości specjalnych. Celem tego dowodu nie jest ustalenie faktów mających znaczenie dla sprawy, ale udzielenie sądowi wyjaśnień w kwestiach wymagających wiadomości specjalnych, a co za tym idzie ułatwienie sądowi wyciągnięcia właściwych wniosków co do oceny roszczenia i rozstrzygnięcia sprawy. Rozstrzygnięcie wymaga natomiast wiadomości specjalnych wtedy, gdy przy rozpoznaniu sprawy wyłoni się zagadnienie, mające znaczenie dla jej ostatecznego wyniku, a którego wyjaśnienie przekracza zakres wiadomości i doświadczenia życiowego osób ogólnie wykształconych.

W niniejszej sprawie, zdaniem Sądu, okoliczności mające istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia oraz te, na które został zgłoszony omawiany wniosek dowodowy, zostały w dostatecznym stopniu wyjaśnione w drodze dowodu z

przesłuchania powodów. W związku z powyższym zgłoszony wniosek o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego psychiatry podlegał oddaleniu jako zmierzający do przewlekłości postępowania.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Powództwo zasługuje na uwzględnienie.

Podstawą odpowiedzialności sprawcy wypadku jest art. 436 § 1 k.c. w zw. z art. 435 k.c. W oparciu o te przepisy samoistny posiadacz mechanicznego środka komunikacji poruszanego za pomocą sił przyrody, ponosi odpowiedzialność za szkodę na osobie lub mieniu, wyrządzoną komukolwiek przez ruch tego środka komunikacji, chyba że szkoda nastąpiła wskutek siły wyższej albo wyłącznie z winy poszkodowanego lub osoby trzeciej, za którą nie ponosi odpowiedzialności.

Ustawową podstawą odpowiedzialności pozwanego ubezpieczyciela jest z kolei przepis art. 822 k.c., stanowiący, że zakład ubezpieczeń zobowiązuje się do zapłacenia określonego w umowie odszkodowania za szkody wyrządzone osobom trzecim, względem których odpowiedzialność za szkodę ponosi ubezpieczający albo osoba, na rzecz której została zawarta umowa ubezpieczenia.

Zgodnie z art. 34 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2003 roku o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz. U. 2013, poz. 392) z ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych przysługuje odszkodowanie, jeżeli posiadacz lub kierujący pojazdem mechanicznym są obowiązani do odszkodowania za wyrządzoną w związku z ruchem tego pojazdu szkodę, której następstwem jest śmierć, uszkodzenie ciała, rozstrój zdrowia bądź też utrata, zniszczenie lub uszkodzenie mienia.

Stosownie do art. 35 w/w ustawy ubezpieczeniem OC posiadaczy pojazdów mechanicznych jest objęta odpowiedzialność cywilna każdej osoby, która kierując pojazdem mechanicznym w okresie trwania odpowiedzialności ubezpieczeniowej, wyrządziła szkodę w związku z ruchem tego pojazdu.

Kwestią zasadniczego sporu w rozpoznanej sprawie było istnienie podstawy prawnej do zasądzenia na rzecz powodów zadośćuczynienia za krzywdę doznaną w związku ze śmiercią syna i brata, które miało miejsce przed dniem 3 sierpnia 2008 roku, tj. przed dniem wejścia w życie ustawy z dnia 30 maja 2008 roku o zmianie ustawy Kodeks cywilny i niektórych innych ustaw (Dz.U. Nr 116, poz. 731), na mocy której do art. 446 k.c. został wprowadzony § 4.

Omawiana ustawa nowelizująca nie zawiera przepisów intertemporalnych, a zatem – zgodnie z ogólną zasadą wyrażoną w art. 3 k.c. – nie ma mocy wstecznej i nie znajduje zastosowania do stanów faktycznych zaistniałych przed dniem jej wejścia w życie.

Takie stanowisko nie jest źródłem kontrowersji w judykaturze (por. wyrok Sądu Najwyższego z 25 maja 2011 roku, sygn. akt II CSK 537/10, Lex nr 846563, wyrok Sądu Najwyższego z 10 listopada 2010 roku, sygn. II CSK 248/10). Sąd podziela to stanowisko i dlatego w zaistniałej sytuacji faktycznej powodowie nie mogą domagać się zadośćuczynienia na podstawie art. 446 § 4 k.c., albowiem śmierć I. M. nastąpiła przed wejściem w życie tego przepisu.

Nie oznacza to jednak, że w związku z doznaną krzywdą powstałą na skutek zgonu syna i brata, powodowie nie może domagać się skutecznie zadośćuczynienia na podstawie innych przepisów. Wedle brzmienia art. 446 k.c. sprzed zmiany z dnia 3 sierpnia 2008 roku roszczenia osób pośrednio poszkodowanych z tytułu czynu niedozwolonego zasadniczo sprowadzały się do możliwości żądania odszkodowania za znaczne pogorszenie sytuacji życiowej. To unormowanie nie przewidywało natomiast zadośćuczynienia. Dodanie § 4 do art. 446 k.c. wywołało wątpliwości w zakresie relacji tego przepisu i art. 448 k.c., zgodnie z którym w razie naruszenia dobra osobistego sąd może przyznać temu, czyje dobro osobiste zostało naruszone, odpowiednią sumę tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę lub na jego żądanie zasądzić odpowiednią sumę pieniężną na wskazany przez niego cel społeczny, niezależnie od innych środków potrzebnych do usunięcia skutków naruszenia.

Wątpliwości te wyjaśnił Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 27 października 2010 roku, III CZP 76/10, w której uznał, że najbliższemu członkowi rodziny zmarłego przysługuje na podstawie art. 448 k.c. w związku z art. 24 § 1 k.c. zadośćuczynienie za doznaną krzywdę, gdy śmierć nastąpiła na skutek deliktu, który miał miejsce przed dniem 3 sierpnia 2008 roku. Również w uzasadnieniu do wyroku z dnia 14 stycznia 2010 roku o sygn. akt IV CSK 307/09 Sąd Najwyższy podniósł, że spowodowanie śmierci osoby bliskiej przed dniem wejścia w życie ustawy z dnia 30 maja 2008 roku o zmianie ustawy - Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. Nr 116, poz. 731) mogło stanowić naruszenie dóbr osobistych najbliższych członków rodziny zmarłego i uzasadniać przyznanie im zadośćuczynienia na podstawie art. 448 k.c. Nie ulega wątpliwości, że rodzina jako związek najbliższych osób, które łączy szczególna więź wynikająca najczęściej z pokrewieństwa i zawarcia małżeństwa, podlega ochronie prawa. Dotyczy to odpowiednio ochrony prawa do życia rodzinnego, obejmującego istnienie różnego rodzaju więzi rodzinnych. Dobro rodziny jest nie tylko wartością powszechnie akceptowaną społecznie, ale także uznaną za dobro podlegające ochronie konstytucyjnej. Artykuł 71 Konstytucji stanowi, że Państwo w swojej polityce społecznej i gospodarczej ma obowiązek uwzględniania dobra rodziny. Dobro rodziny wymienia także art. 23 k.r.o., zaliczając obowiązek współdziałania dla dobra rodziny do podstawowych obowiązków małżonków. Więzy rodzinna odgrywa doniosłą rolę, zapewniając członkom rodziny m.in. poczucie stabilności, wzajemne wsparcie obejmujące sferę materialną i niematerialną oraz gwarantuje wzajemną pomoc w wychowaniu dzieci i zapewnieniu im możliwości kształcenia. Należy, zatem przyjąć, że prawo do życia rodzinnego i utrzymania tego rodzaju więzi stanowi dobro osobiste członków rodziny i podlega ochronie na podstawie art. 23 i 24 k.c. Spowodowanie śmierci osoby bliskiej może zatem stanowić naruszenie dóbr osobistych członków jej rodziny i uzasadniać przyznanie im zadośćuczynienia na podstawie art. 448 k.c. Za taką oceną przemawia dodatkowo art. 446 § 4 k.c., który zezwala obecnie na uzyskanie zadośćuczynienia od osoby odpowiedzialnej za śmierć osoby bliskiej bez potrzeby wykazywania jakichkolwiek dodatkowych przesłanek, poza wymienionymi w tym przepisie. Można zatem przyjąć, że art. 446 § 4 w relacji do art. 448 k.c. poszerzył możliwość uzyskania zadośćuczynienia, co ma także znaczenie dla rozmiarów przyznawanego zadośćuczynienia. Wprowadzenie art. 446 § 4 k.c. nie powinno być natomiast rozumiane w ten sposób, że w dotychczasowym stanie prawnym art. 448 k.c. nie mógł stanowić podstawy przyznania zadośćuczynienia za śmierć osoby bliskiej. Takie stwierdzenie oznaczałoby, że chwila, w której zaszło zdarzenie będące źródłem szkody, decydująca - zgodnie z wyborem ustawodawcy - o możliwości zastosowania art. 446 § 4 k.c., rozstrzygałaby definitywnie o istnieniu lub braku istnienia uprawnienia do uzyskania zadośćuczynienia za krzywdę spowodowaną śmiercią osoby bliskiej, bez względu na rodzaj tej krzywdy. Prowadziłoby to do radykalnego zróżnicowania sytuacji osób, które doznały krzywdy o podobnym charakterze, nawet w krótkich odstępach czasu, co jest trudne do zaakceptowania.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego podkreśla się, że wprowadzenie art. 446 § 4 k.c. doprowadziło jedynie do zmiany w sposobie realizacji roszczenia przez skonkretyzowanie osób uprawnionych do jego dochodzenia oraz przesłanek jego stosowania. Natomiast najbliższemu członkowi rodziny zmarłego przysługuje na podstawie art. 448 k.c. w zw. z art. 24 § 1 k.c. zadośćuczynienie pieniężne za doznaną krzywdę, gdy śmierć nastąpiła na skutek deliktu, który miał miejsce przed dniem 3 sierpnia 2008 roku (wejście w życie art. 446 § 4 k.c.).

Sąd orzekający w niniejszej sprawie podziela powyższe stanowisko Sądu Najwyższego, dlatego też rozważył, czy w niniejszej sprawie zostały spełnione przesłanki z art. 448 k.c.

Do przesłanek odpowiedzialności na podstawie art. 448 k.c. zalicza się:

- naruszenie dobra osobistego, powodujące szkodę niemajątkową,
- związek przyczynowy między tym naruszeniem a szkodą niemajątkową, która spowodowana jest naruszeniem (por. G. Bieniek (w:) Komentarz..., s. 452).

Przesłanką odpowiedzialności art. z 448 k.c. jest także nie tylko bezprawne, ale i zawinione działanie sprawcy naruszenia dobra osobistego (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 12 grudnia 2002 roku, V CKN 1581/00).

Spełnienie ostatniej z wymienionych przesłanek nie budzi wątpliwości, bowiem przyczyna śmierci zmarłego tragicznie I. M. jest bezsporna.

Nie budzi wątpliwości Sądu, że w wyniku śmierci syna i brata doszło do naruszenia dobra osobistego powodów w postaci więzi rodzinnych. Ponad wszelką wątpliwość powodów łączyła ze zmarłym bardzo silna więź emocjonalna.

Tym samym należy uznać, iż zostały spełnione przesłanki z art. 448 k.c.

Wysokość zadośćuczynienia z tytułu naruszenia dóbr osobistych wskutek śmierci osoby bliskiej winna być uzależniona przede wszystkim od indywidualnej oceny sytuacji, jaka panowała w rodzinie przez śmiercią osoby bliskiej i jakiej można by się spodziewać, gdyby do tej śmierci nie doszło. Za wiodące należy również uznać takie okoliczności jak to, czy osoby uprawnione pozostawały w najbliższym kręgu rodzinnym, czyli pozostawały we wspólnym gospodarstwie domowym i w konsekwencji w bezpośrednim uzależnieniu w sprawach życia codziennego, czy uprawnionym jest dziecko, które bezpowrotnie utraciło prawo do wychowania się w pełnej rodzinie, czy doszło do całkowitego osamotnienia osoby uprawnionej, osłabienia możliwości życiowych i potrzeb osoby uprawnionej (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 6 marca 2014 roku o sygn. akt I ACa 1180/13).

Więź, jaka wiązała powodów ze zmarłym synem i bratem, wskazuje na rozmiar cierpień, zasługujący na zasądzenie na ich rzecz zadośćuczynienia. Relacje rodzinne były bardzo dobre. Nie dochodziło w rodzinie do nieporozumień, wszyscy ze sobą często rozmawiali, bardzo dobrze rozumieli się, spędzali razem większość wolnego czasu. Zmarły był niewątpliwie dla rodziny wsparciem i podporą. Mieszkali razem, prowadząc wspólne gospodarstwo domowe, dzieląc się obowiązkami domowymi. Spędzali wspólnie każde święta. Zmarły pomagał zarówno rodzicom jak i swojemu rodzeństwu.

Po śmierci syna rodzice podupadli na zdrowiu, do chwili obecnej odczuwają skutki tragedii jaka ich spotkała. Nikt z członków rodziny nie pogodził się z faktem, że I. nie żyje.

Ustalając wysokość zadośćuczynienia z tytułu naruszenia dóbr osobistych, Sąd wziął pod uwagę okoliczność, że powodowie J. i M. M. (1) po śmierci syna w związku ze znacznym pogorszeniem się sytuacji życiowej otrzymali od strony pozwanej odszkodowanie w kwotach po 30.000 zł. Wobec dodania § 4 do art. 446 k.c., będącego podstawą do naprawienia krzywdy wyrządzonej śmiercią członka rodziny, to należy przyjąć, że § 3 tego artykułu, odmiennie niż przed nowelizacją, będzie podstawą prawną do kompensaty jedynie szkody majątkowej (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 14 kwietnia 2010 roku o sygn. akt I ACa 178/10). Z treści uzasadnienia wyroku z dnia 19 stycznia 2010r. w sprawie sygn.aktIC 244/08, Sądu Rejonowego w Ostrowie Wielkopolskim wynika, że przyznane powodom odszkodowanie stanowiło kompensatę szkody majątkowej i częściowo szkody niemajątkowej.

Z tych wszystkich względów za właściwą kwotę zadośćuczynienia z tytułu naruszenia dóbr osobistych powodów w postaci więzi rodzinnej z synem, której zerwanie spowodowało u w/w ból, cierpienie i poczucie krzywdy, Sąd uznał kwotę 80.000 zł. Kwota ta spełnia walor kompensacyjny zadośćuczynienia i jednocześnie odpowiada aktualnym warunkom i przeciętnej stopie życiowej społeczeństwa i nie prowadzi do nieuzasadnionego wzbogacenia powodki.

Gdy chodzi o siostry zmarłego, sąd uznał iż odpowiednią kwotą będzie kwota 40.000zł. Nie ulega wątpliwości, iż więź rodzinna pomiędzy rodzeństwem, a rodzicami a synem ma nieco inny charakter. Powodowało to konieczność różnicowania należnych kwot tytułem zadośćuczynienia.

Wobec tego, że pozwany zaspokoił roszczenia powodów odpowiednio po 20.000zł i 8.000zł. w tym zakresie postępowanie umorzono, w oparciu o art.355§1 k.p.c. w zw. z art.203§4 k.p.c., a kwoty ostatecznie zasądzone pomniejszono o dokonane wypłaty.

W zakresie żądania zasądzenia odsetek sąd orzekł na zasadzie art. 481 § 1 k.c.

Wobec tego, że pozwany zaspokoił żądania powodów w części w toku postępowania i powodowie wystąpili z żądaniem zasądzenia kwoty wymagalnych odsetek wraz z odsetkami od wytoczenia o nie powództwa, także i w tym zakresie sąd uznała roszczenia powodów za uzasadnione i orzekł o nich na zasadzie art. 482§ 1 k.c.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 98 k.p.c.

Zgodnie z §6 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu z dnia 28 września 2002 r. (Dz.U. Nr 163, poz. 1349)tj. z dnia 25 lutego 2013 r. (Dz.U. z 2013 r. poz. 490), sąd orzekł o kosztach zastępstwa procesowego każdego z powodów.

W myśl art. 113 ust. 1 ustawy z 28 lipca 2005 roku o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. 2010r., Nr 90, poz. 594 ze zm.) kosztami sądowymi, których strona nie miała obowiązku uiścić, sąd w orzeczeniu kończącym obciąży przeciwnika, jeżeli istnieją ku temu podstawy, przy odpowiednim zastosowaniu zasad obowiązujących przy zwrocie kosztów procesu.

Na podstawie art. 113 ust. 1 w/w ustawy w zw. z art. 98 k.p.c. Sąd nakazał pobrać od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Łodzi kwotę 12.326zł tytułem należnych kosztów sądowych.